

Vårdprogram ryggmärgsskada på IVA och IMA

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Bakgrund och syfte

Akut ryggmärgsskada (Spinal Cord Injury, SCI) innebär en övergående eller permanent, fullständig eller partiell, förlust av spinal motorisk, sensorisk och autonom funktion. I Sverige drabbas ca 300 patienter per år. Patienter med svår SCI, framför allt på halsryggsnivå, drabbas oftast av hemodynamisk instabilitet och respirationssvikt.

Symtomatologin kan försämrats trots initial normal cirkulation och andningskapacitet. Syftet med intensivvården är, utöver akut omhändertagande av sviktande vitala funktioner, att behandla och motverka sekundär skada med målsättningen att ge optimerade förutsättningar för neurologisk återhämtning. Principerna bakom behandlingen är densamma som vid omhändertagande av traumatiska skullskador men med specifika hänsynstaganden till patofysiologin vid SCI. I den akuta fasen kan det neurologiska bortfallet orsakas av ryggmärgsskadan i sig och av spinal chock. Spinal chock karaktäriseras av en tillfälligt störd neurotransmission med total eller nästintill total förlust av motorfunktion och sensibilitet distalt om skadan, samt av en övergående förlust av extremitetsreflexer. Den cirkulatoriska svikten med hypotension och bradykardi ingår inte i symtombilden utan benämns neurogen chock. Neurogen chock kan uppstå vid skador ovanför Th6 och beror på dominans av vagusstyrd

parasympatikusaktivitet. Spinal chock kan persistera från dagar till veckor och kan innebära en mer utbredd klinik i initialskedet. Först när denna har släppts kan graden och nivån av ryggmärgsskadan säkrare fastställas. Intensiv behandling i akutskedet för optimerad perfusion och oxygenering till ryggmärgen syftar till att bevara potentiellt viabel vävnad.

Rutinen syftar till att säkerställa rutiner kring omhändertagandet av patienter med akut ryggmärgsskada.

Vilka berörs

Läkare, sjuksköterskor och undersköterskor på IVA och IMA i NU-sjukvården.

Utförande

Vg se rutin från CIVA [Medicin - Ryggmärgsskada - Vårdprogram för akut ryggmärgsskada på IVA](#) Dokument [9ymhr.pdf](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Intensivvårdsavdelning 26 IVA NÄL

Innehållsansvar: Sofia Berglund, (sofbe28), Ivasjuksköterska

Granskad av: Katarina Strid, (katst), Överläkare

Godkänd av: Jimmy Bjelkengren, (jimbj), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10086-1649201445-212

Version: 1.0

Giltig från: 2026-09-01

Giltig till: 2028-09-01